

BP Blijdorp-Bergpolder

Flora- en faunatoets t.b.v. het Bestemmingsplan

Projectcode

20140003 Blijdorp-Bergpolder / NL.IMRO.0599.BP1068BlijBergpld-

Datum

21 oktober 2014

Versie

C.2

Opdrachtgever

D. Harteveld (Bureau
bestemmingsplannen)

Paraaf Opdrachtgever:**Opsteller**

drs. M. Meijer

Paraaf Opsteller:**Collegiale toets**

drs. O. van Velthuisen

Paraaf toetser:

Samenvatting

Voor het “Blijdorp-Bergpolder” wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Het bestemmingsplan is overwegend conserverend.

Voor dit bestemmingsplangebied is alleen de flora- en faunawet relevant.

Binnen dit plangebied is in het verleden slechts beperkt onderzoek uitgevoerd.

Ook bij ruimtelijke ingrepen die plaats vinden binnen bestaande bestemmingen (zoals het slopen of verbouwen van bouwwerken, werkzaamheden in of aan waterlopen of de oevers daarvan of rooiwerkzaamheden) is voorafgaand aan de werkzaamheden een onderzoek in het kader van de flora- en faunawet verplicht.

De volgende wettelijk beschermde soorten zijn in het plangebied waargenomen: Tongvaren, Steenbreekvaren, Gierzwaluw , Boomvalk, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis.

Door het plangebied loopt een gedeelte van een in de Rotterdamse Natuurkaart vastgestelde binnenstedelijke verbindingszone.

Geadviseerd wordt door het bestemmingsplangebied lopende ecologische verbindingzones te versterken.

Geadviseerd wordt bij renovatie, uitbreiding of nieuwbouw op lager gelegen platte daken soortenrijke groene daken toe te passen.

Geadviseerd wordt natuurvriendelijke (voor-)oevers aan te leggen.

Geadviseerd wordt bij nieuwbouw medebewoning door vleermuizen mogelijk te maken door het toepassen van moderne stootvoegen.

Deze maatregelen komen de biodiversiteit in het plangebied ten goede en dragen daarmee bij aan de Rotterdamse duurzaamheidsopgaven klimaatbestendigheid en vergroening.

De ontwikkelingen die bij het Insulindeplein en aan de voormalige Hofpleinlijn mogelijk worden gemaakt bieden kansen om meer ecologische kwaliteit te realiseren. Deze ontwikkelingen moeten wel voorafgaand aan de realisatie zijn onderzocht in het kader van de flora- en faunawet.

Hierbij moet rekening worden gehouden met een ontheffingstraject. Omdat er ter plekke voldoende mitigatiemogelijkheden aanwezig zijn zal een ontheffing verkregen kunnen worden.

De bestemmingsveranderingen binnen de bestaande gebouwen leveren geen direct conflict op met de flora- en faunawet.

De conclusie is dat het bestemmingsplan ‘aanvaardbaar’ is vanuit het oogpunt van de Flora- en Faunawet.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Planbeschrijving	6
2.1	Plangebied	6
2.2	Huidig functioneren van het plangebied	7
2.3	Ontwikkelingen	7
3.	Wetgeving en beleid	9
3.1	Het bestemmingsplan en natuurwetgeving	9
3.1.1	Relevantie voor dit bestemmingsplan	10
3.1.2	Aanbevelingen vanuit wetgevend kader	10
3.2	Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)	10
3.3	De Rotterdamse Natuurkaart	11
3.4	Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie	11
4.	Beschrijving natuurwaarden in het plangebied	12
4.1	Natuurkaart	12
4.2	Eerder onderzoek	14
4.3	Natuurdatabase Rotterdam	15
4.3.1	Vogels	17
4.3.2	Planten	18
4.3.3	Vleermuizen	19
4.3.4	Overige soortgroepen	20
4.4	Zorgplicht	20
4.5	Ecologische verbindingen	20
4.5.1	Verbindingen binnen het plangebied	20
4.5.2	Aansluiting op PEHS en andere ecologische verbindingzones	20
5.	Gevolgen voor flora- en fauna	21
5.1	Nieuw mogelijk gemaakte ontwikkelingen	21
5.1.1	Wonen op begane grond.	21
5.1.2	Uitbreiden bebouwing Insulindeplein.	21

5.1.3	Realisatie bedrijfswoning in tuincentrum.	22
5.1.4	Uitbreiding winkelcentrum Bentinckplein.	22
5.1.5	Uitbreiding voormalige bibliotheek Stadhoudersplein.	22
5.2	Overige ontwikkelingen	22
5.2.1	Functiewijziging 3 locaties conform feitelijke situatie.	22
5.2.2	Reeds mogelijke ontwikkelingen maar niet uitgevoerd.	22
5.2.3	Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen	23
5.3	Conclusie aanvaardbaarheid	23
6.	Kansen door de ontwikkelingen	24
6.1	Ambities	24
6.2	Duurzaamheid	24
7.	Conclusies en aanbevelingen	26
	Literatuurlijst	27

1. Inleiding

Voor het bestemmingsplangebied Blijdorp-Bergpolder te Rotterdam wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld (NL.IMRO.0599.BP1068BlijBergpld-). Het plangebied bevindt zich in de deelgemeente Noord. In dit bestemmingsplangebied geldt op dit moment het bestemmingsplan 554 Blijdorp / Bergpolder (noord en zuid) dat is vastgesteld op 8 december 2005, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 21 maart 2006 en onherroepelijk is geworden per 15 augustus 2006. Ter plaatse van de Statenweg geldt het bestemmingsplan 539 Randstadrail 1 dat is vastgesteld op 3 juli 2003 en is goedgekeurd en onherroepelijk geworden op 14 oktober van dat jaar. Het nieuwe bestemmingsplan Blijdorp-Bergpolder gaat deze gebiedsbestemmingsplannen vervangen.

In een bestemmingsplan worden de beschermde natuurwaarden planologisch-juridisch veiliggesteld.

Een nieuw opgesteld bestemmingsplan of een wijziging of actualisatie van een bestaand bestemmingsplan dient getoetst te worden aan vigerende natuurwet- en regelgeving en mag hier geen tegenstrijdigheden mee opleveren (aanvaardbaarheidstoets). Het onderzoek heeft tot doel in beeld te brengen welke natuurwaarden in de huidige situatie binnen het beoogde bestemmingsplan aanwezig zijn en potentiële conflicten die kunnen optreden bij toekomstige ontwikkelingen. Het betreft hier de:

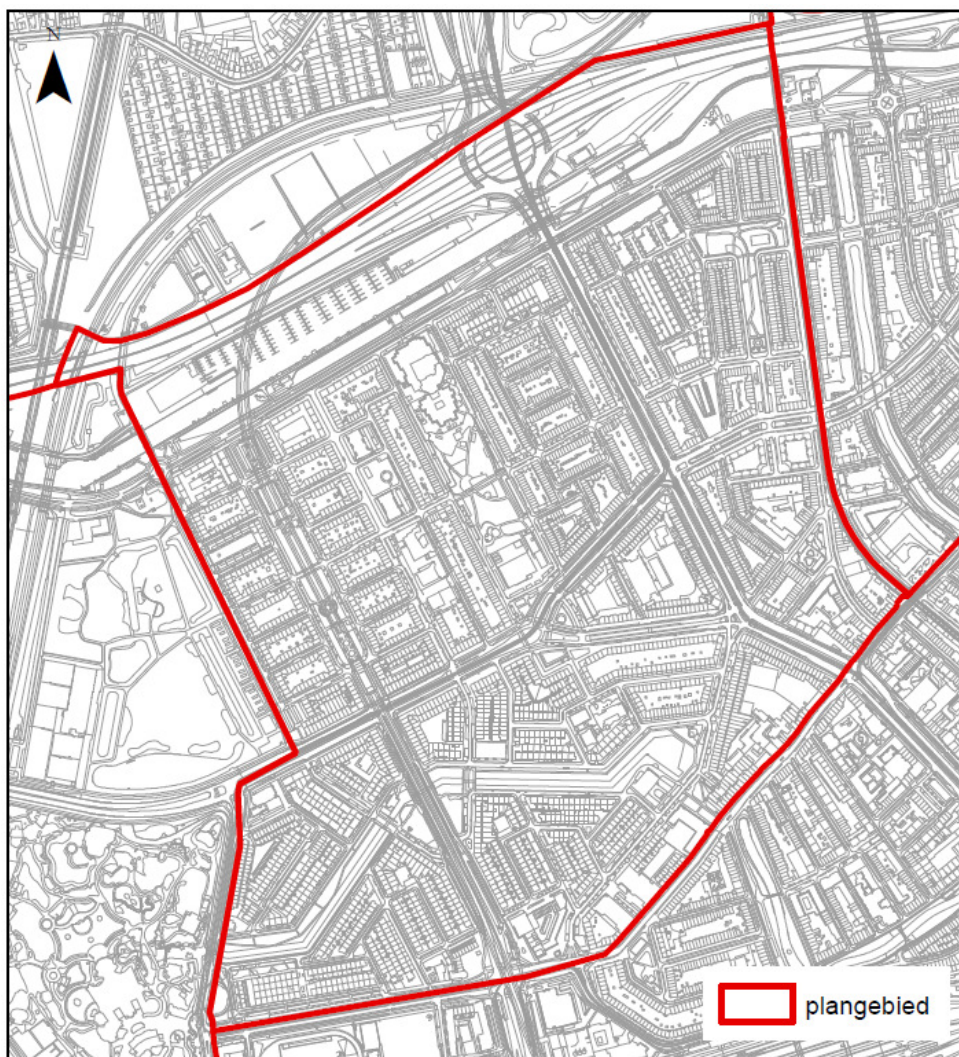
- Juridische kaders: Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet.
- Beleidskaders: Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS).

2. Planbeschrijving

2.1 Plangebied

Het plangebied van het bestemmingsplan Blijddorp-Bergpolder wordt in het noorden begrensd door de Rijksweg A20, in het westen door het Vroesenpark en Dierentuin Diergaarde Blijddorp, in het oosten is de begrenzing de Voorburgstraat en in het zuiden de Walenburgerweg en Bentincklaan..

De begrenzing van het plangebied Blijddorp-Bergpolder¹ is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Bestemmingsplangebied Blijddorp-Bergpolder

¹ bron: startnotitie bestemmingsplan Blijddorp-Bergpolder

De doelstelling van het bestemmingsplan is om eind december 2015 een vastgesteld bestemmingsplan voor het gebied Blijdorp-Bergpolder te hebben dat voldoet aan alle eisen van de Wro en de digitaliseringsverplichting die daaruit voortvloeit. Derhalve wordt het plan opgesteld volgens de SVBP2012 standaarden.

In het bestemmingsplan zijn de kaders voor de gewenste ruimtelijke situatie en de mogelijke ontwikkelingen wettelijk verankerd. Hieronder valt ook de vigerende natuurwetgeving, zoals Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet. Aan de hand van het bestemmingsplan kunnen bouwaanvragen getoetst worden en omgevingsvergunningen worden verleend.

2.2 Huidig functioneren van het plangebied

Het grootste deel van het plangebied is in de jaren '30 van de vorige eeuw gebouwd. Kenmerkend zijn de bouwblokken die bestaan uit strokenbouw in 3 tot 5 lagen. In de westelijke helft van het plangebied zijn de bouwblokken omgeven zijn door groen. De Statensingel loopt als een blauwe ader door Blijdorp. De west- en noordrand van het plangebied vormen met Diergaarde Blijdorp, het Vroesepark en het Noorderkanaal met de woonboten en jachthaven, aantrekkelijke plekken in de stad. Er loopt een procedure om het grootste deel van Blijdorp-Bergpolder aan te wijzen als beschermd stadsgezicht.

Wonen is de overheersende functie in het plangebied, veelal in flats of appartementen. Langs de doorgaande wegen zijn op de begane grond soms winkels, kantoren of bedrijven gevestigd. Verder bevinden zich op enkele plekken in het plangebied maatschappelijke voorzieningen.

2.3 Ontwikkelingen

Dit bestemmingsplan is grotendeels een conserverend bestemmingsplan.

De bestaande ruimtelijke situatie wordt vastgelegd in het nieuwe bestemmingsplan Blijdorp-Bergpolder.

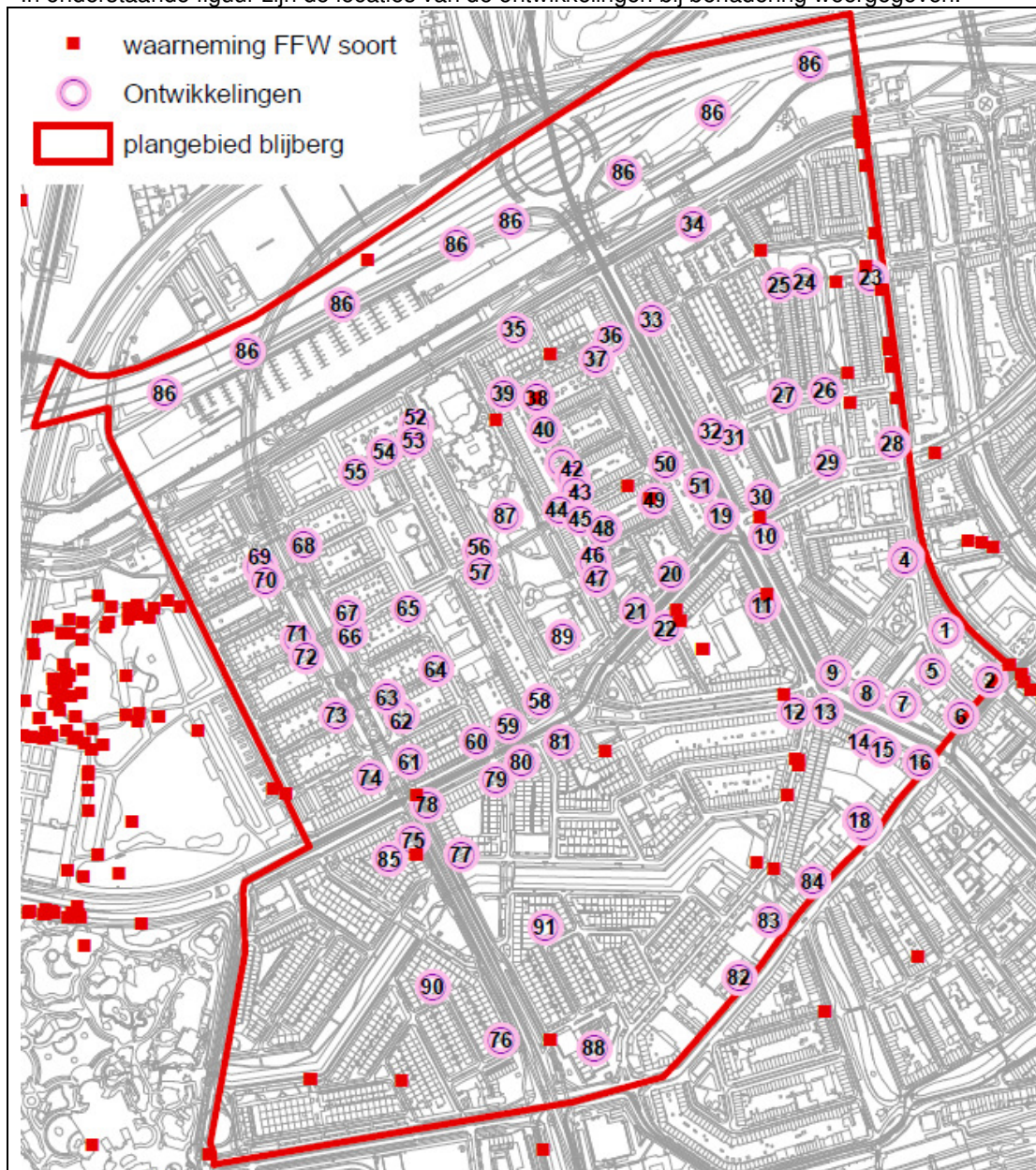
De volgende nieuwe ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt:

- Ter plaatse van niet-woonbestemmingen op de begane grond (gemengde bestemmingen) wordt in het nieuwe bestemmingsplan ook wonen mogelijk gemaakt (dit betreft verreweg de meeste ontwikkelingen welke zijn weergegeven in figuur 2).
- Uitbreiding van de bebouwing aan het Insulindeplein en de Insulindestraat. Het betreft bebouwing langs de voormalige Hofpleinlijn vanaf de Veurstraat tot en met Insulindestraat 256. Het gehele blok krijgt een gemengde bestemming waarin diverse functies mogelijk zijn (ontwikkelingen 1 tot en met 4 in figuur 2).
- Het realiseren van een bedrijfswoning in een bestaand tuincentrum wordt mogelijk gemaakt. Deze wordt gerealiseerd binnen een bestaand gebouw in het bouwblok Statenweg/Stadhoudersweg/ van Beuningestraat (ontwikkeling 85).
- Uitbreiding wordt mogelijk gemaakt van het winkelcentrum Bentinckplein door bebouwing van het binnenterrein toe te staan. Dit terrein is nu in gebruik als parkeerplaats (ontwikkeling 88).
- Kleine uitbreiding voormalige bibliotheek Stadhoudersplein ten behoeve van een zorgcentrum / huisartsenpraktijk / apotheek (ontwikkeling 89).
- Functiewijzigingen van kantoorlocatie Walenburgerweg 31 (ontw. 18), de bedrijvenlocaties in de Graeffstraat (ontw. 90) en Sonostraat (ontw. 91) en woonblok Walenburgerweg/ Schepenstraat/Statensingel (ontw. 84) conform de feitelijke situatie.

Naast de bovengenoemde nieuwe ontwikkelingen spelen in het plangebied nog de volgende veranderingen:

- Parkeergarage Noorderhavenkade ten behoeve van de omwonenden. Deze was reeds opgenomen was in het vorige bestemmingsplan (ontwikkeling 87).
- De bouw van geluidsschermen langs de snelweg A20 (in figuur 2 weergegeven met nummer 68)

In onderstaande figuur zijn de locaties van de ontwikkelingen bij benadering weergegeven.

Figuur 2: Ontwikkelingen

3. Wetgeving en beleid

Voordat een bestemmingsplan kan worden vastgesteld of daarin een wijzigingsbevoegdheid kan worden opgenomen is het van belang om vast te stellen of plan of wijzigingsbevoegdheid niet in strijd is met relevante wet- en regelgeving. Daartoe dient onder andere een onderzoek in het kader van de natuurwetgeving plaats te vinden.

In Bijlage 1 wordt het voor ecologie, flora en fauna relevante wettelijke kader geschetst. Een eerste natuuronderzoek bestaat meestal uit het uitvoeren van een ecologische quickscan. In deze quickscan wordt het effect van de werkzaamheden die voortvloeien uit het plan of de wijziging beoordeeld op (mogelijk) aanwezige beschermde soorten (Flora- en faunawet) en beschermde gebieden (Natuurbeschermingswet en/of EHS) binnen de invloedssfeer van het plangebied. Wanneer geen effecten worden verwacht kan het bestemmingsplan worden vastgesteld of gewijzigd.

3.1 Het bestemmingsplan en natuurwetgeving

De flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet (bijlage 1) kennen geen procedurele vereisten bij het opstellen van ruimtelijke plannen. In de toelichting van het bestemmingsplan dient te worden gemotiveerd dat het plan aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van de flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet. Het begrip 'aanvaardbaar' betekent dat bij de uitvoering van het plan een vrijstelling geldt of een ontheffing mogelijk is. Bij vaststelling van het (ontwerp-) bestemmingsplan dient de aanvaardbaarheidstoets aan de Flora- en Faunawet en Natuurbeschermingswet dus uitgevoerd te zijn.

Wanneer geen effecten worden verwacht kan het bestemmingsplan worden vastgesteld of gewijzigd.

Wanneer wel effecten kunnen worden verwacht wordt doorgaans aan de hand van kennis over de mogelijkheden tot het verkrijgen van een ontheffing ingeschat of de Flora- en faunawet wel of geen belemmering is voor het vaststellen of wijzigen van het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan wordt dan dus op basis van 1) de ecologische quickscan en 2) de verwachting dat een ontheffing wel mogelijk is vastgesteld.

Uit recente jurisprudentie² volgt echter dat de mogelijkheid tot het verkrijgen van een ontheffing feitelijk pas duidelijk wordt in een ontheffingsprocedure. Bij het vaststellen van een bestemmingsplan of het opnemen of doorvoeren van een wijzigingsbevoegdheid dient dus in principe altijd een nader onderzoek plaats te vinden. Een ecologische quickscan is alleen afdoende wanneer daaruit blijkt dat in het plangebied geen beschermde soorten voorkomen of dat deze beschermde soorten geen enkele hinder ondervinden van de activiteiten die voortvloeien uit de voorgenomen wijzigingen.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) van het Ministerie van Economische zaken adviseert daarom de volgende werkwijze:

- laat, wanneer beschermde soorten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, altijd een nader onderzoek uitvoeren;

² Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State in uitspraken van; 29 december 2010, 27 april 2011 en 27 maart 2013.

- zijn beschermde soorten aanwezig en zijn er plannen om op de korte termijn activiteiten te ontplooiën, vraag dan een ontheffing aan, en stel het bestemmingsplan vast na het afgeven van de ontheffing;
- zijn beschermde soorten aanwezig en zijn de plannen nog niet concreet (bijvoorbeeld bij het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid) beargumenteer in het bestemmingsplan dan goed dat het verkrijgen van een ontheffing in de lijn der verwachting ligt. Dit kan door het opnemen van mitigerende maatregelen in het bestemmingsplan en het verwijzen naar afgegeven ontheffingen in vergelijkbare situaties.

Bij ruimtelijke activiteiten die binnen een bestaande bestemming vallen (bijvoorbeeld sloop en nieuwbouw van woningen) hoeft ik het kader van het bestemmingsplan geen flora en faunaonderzoek uitgevoerd te worden. Wel dient voorafgaand aan de uitvoering van deze plannen nog een flora en faunaonderzoek te worden uitgevoerd.

Indien er in de toekomst alsnog ontwikkeling gepland worden, waarbij een bestemmingsplanwijzing of projectbestemmingsplan noodzakelijk is, dan dient ook voor deze ontwikkeling opnieuw getoetst te worden aan natuurwetgeving.

3.1.1 Relevantie voor dit bestemmingsplan

Voor het bestemmingsplan Blijddorp-Bergpolder is alleen de Flora- en Faunawet relevant. Want het dichtstbijgelegen Habitatrichtlijngebied (Natuurbeschermingwet) is de Oude Maas en ligt op ruim 9 kilometer van de begrenzing van het plangebied. Vanwege de grote afstand van het plangebied tot de Oude Maas zullen de in het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen geen significante invloed op dit habitatrichtlijngebied hebben.

3.1.2 Aanbevelingen vanuit wetgevend kader

Het is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer om na te gaan in hoeverre nader onderzoek en/of een ontheffing in het kader van de flora- en faunawet noodzakelijk is bij nieuwe ontwikkelingen, zoals sloop en ingrijpende renovaties, maar ook bij wijzigingen in watergangen/partijen en het rooien van bomen en struiken. Dit dient voorafgaand aan de aanvang van de uitvoering te gebeuren en geldt bij alle ruimtelijke ontwikkelingen, ongeacht of deze binnen het bestemmingsplan mogelijk zijn. Mogelijk worden n.a.v. de voorgenomen ontwikkeling eisen gesteld aan de uitvoering en geldt een compensatieplicht. Het is aan te bevelen hier in een vroeg stadium rekening mee te houden. De doorlooptijd van onderzoek in het kader van de flora- en faunawet kan namelijk in het ongunstigste geval oplopen tot 2 jaar.

Daarnaast geldt bij werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling altijd de zorgplicht conform artikel 2 van de Flora- en Faunawet.

3.2 Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)

Het meest nabij gelegen onderdeel van de provinciale ecologische hoofdstructuur is de Nieuwe Maas welke dwars door de stad loopt. Deze ligt op 2,4 kilometer van het bestemmingsplangebied. Het tussen het bestemmingsplangebied en de Nieuwe Maas gelegen gedeelte van de stad heeft een hoogstedelijk karakter. Het bestemmingsplangebied zelf niet maar het bestemmingsplan is overwegend conserverend. Het is daarom erg onwaarschijnlijk de wel

door het bestemmingsplan mogelijk gemaakte ontwikkelingen invloed kunnen hebben op de functionaliteit van de provinciale ecologische hoofdstructuur.

3.3 De Rotterdamse Natuurkaart

Op 18 maart 2014 is door B&W de Rotterdamse Natuurkaart vastgesteld. In dit beleidsinstrument zijn de ambities van de gemeente Rotterdam op het gebied van de ecologie en natuur vastgelegd. Ingezet wordt op het verbinden van gebieden waar ecologische kwaliteit aanwezig is. In het kaartgedeelte van de Rotterdamse Natuurkaart is de ecologische structuur van de gemeente Rotterdam op hoofdlijnen weergegeven. De kaart geeft kerngebieden waar hoge ecologische waarden aanwezig zijn of verwacht kunnen worden en de reeds aanwezige verbindingzones tussen deze kerngebieden en de verbindingzones met de PEHS. De Rotterdamse Natuurkaart signaleert ook de knelpunten in de ecologische structuur. In de Rotterdamse Natuurkaart is geen verbinding gemaakt met het Rotterdamse duurzaamheidsbeleid.

3.4 Rotterdams duurzaamheidsbeleid en ecologie

Het Rotterdams duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in het Programma Duurzaam.

In **Programma Duurzaam** staan de volgende ambities:

- Elke ontwikkeling moet leiden tot een meer gezonde, groene, kindvriendelijk en schone leefomgeving;
- Elke ontwikkeling moet leiden tot waardecreatie en toekomstbestendigheid;
- Elke ontwikkeling moet leiden tot minimaal 50% CO₂-reductie en 100% climateproof in 2025.

Deze ambitie is in het Programma Duurzaam geconcretiseerd in 10 duurzaamheidsopgaven.

Inzetten op vergroten van de biodiversiteit en ecologische robuustheid kan een positieve bijdrage leveren aan de volgende van deze duurzaamheidsopgaven:

- Bevorderen van duurzame gebiedsontwikkeling (duurzaamheidsopgave 10).
- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering door bijvoorbeeld de realisatie van groene daken om hittestress tegen te gaan (duurzaamheidsopgave 9).
- Groener maken van de stad (duurzaamheidsopgave 6).

4. Beschrijving natuurwaarden in het plangebied

Het bestemmingsplangebied "Blijdorp-Bergpolder" heeft een overwegend stedelijk karakter. Vooral in het noordwestelijk deel van het plangebied zijn binnen de bouwblokken groene terreinen aanwezig zodat daar een afwisseling is van meer stenige en meer groene plekken. Over het algemeen is een dergelijke inrichting gunstig voor de soortenrijkdom. Vooral typisch stedelijke soorten kunnen verwacht worden zoals: Gewone dwergvleermuis, Gierzwaluw, Huismus, Spreeuw en Merel. Door het plangebied loopt aan de noordkant een tamelijk groene zone waarvan met water. Aan de westkant wordt het plangebied begrenst door een park. Binnen het plangebied zijn ook de voormalige Noorderhaven en de Statensingel op te vatten als groene verbindingen. Deze groene verbindingen maken het in principe mogelijk dat ook niet-stedelijke soorten zich de wijk kunnen bereiken en zich er ook doorheen kunnen verplaatsen. Mezen-, Spechten- en Vinkensoorten kunnen daarom ook binnen het plangebied voorkomen. Groene verbindingen in de directe omgeving van het plangebied zijn onder andere het Noorderkanaal, de Bergselaan en het Hofpleinviaduct.

In de groenstrook tussen het Noorderkanaal en de Gordelweg is in 2013 een 'Bijenlint' aangelegd om gunstige leef en voortplantingsomstandigheden te creëren voor bestuivende insecten.

4.1 Natuurkaart

Volgens de Natuurkaart loopt er 1 binnenstedelijke ecologische verbindingszone door het plangebied. Dit is weergegeven in figuur 2. Deze verbinding is bovengenoemde zone langs het Schiekanaal/Noorderkanaal (kanaalweg en Gordelweg) die via de Schie Midden delfland verbindt met het Kralingse bos en met de ecologische verbindingszone langs de Rotte.

Aan de westelijke zijde wordt het plangebied begrenst door een noord-zuid lopende ecologische verbinding welke het meer stedelijke milieu ten zuiden van het plangebied verbindt met de ecologische verbindingszone bij de Overschie kleiweg en de Steilrand bij Polder Zestienhoven.

Figuur 2: ecologische verbindingen zoals vastgelegd in de Rotterdamse Natuurkaart.

Volgens de Rotterdamse Natuurkaart heeft het bestemmingsplangebied een voor het Rotterdamse stedelijk gebied gemiddeld tot lage verwachtingswaarde voor biodiversiteit.

De Natuurkaart Rotterdam kent een indeling in wijktypen. Blijddorp-Bergpolder is te beschouwen als 'cultureel stadswijken'. De aan dit type wijk verbonden ambities zijn o.a. het verbeteren van de waterkwaliteit van de singels en het vergroenen van de wijk. Vergroening kan op verschillende manieren vorm krijgen. Bijvoorbeeld door een meer natuurlijk beheer van de buitenruimte, meer groenplekken met kruiden, zaden en bloemen voor bijen en vlinders en het stimuleren van geveltuinen/gevelbegroeiing, begroeide daken en buurtmoestuinen. 'Ambassadeurssoorten' bij dit wijktype zijn de gierzwaluw en paardenkastanje.

4.2 Eerder onderzoek

Binnen het bestemmingsplangebied is in het verleden slechts weinig onderzoek uitgevoerd in het kader van de flora- en faunawet.

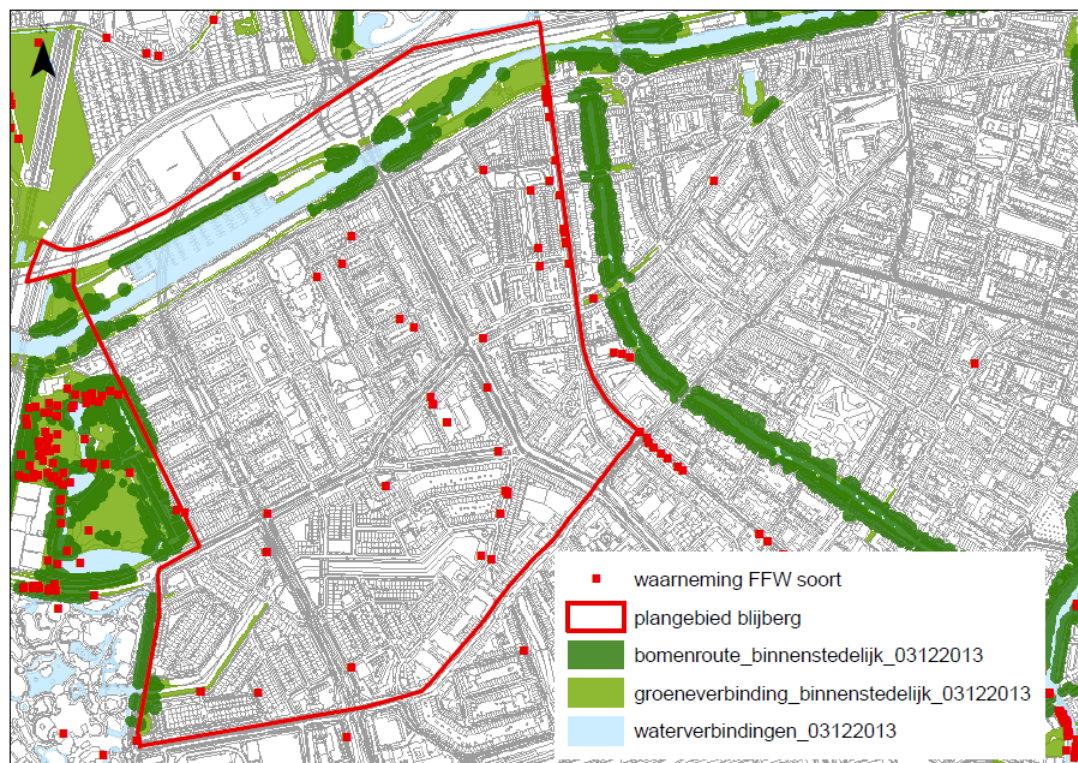
De volgende onderzoeken zijn bij afdeling IGWR-MRO bekend:

- Meijer M. (2014); Vervanging bovendeuren van de Bergsluis; flora- en faunawet. Projectnr: 100010189 V006. Deze beknopte notitie is opgesteld in verband met de voorgenomen vervanging van de sluisdeuren. Er is een locatiebezoek verricht. Geconcludeerd is dat vanuit de flora- en faunawet geen beperkingen zijn voor het vervangen van de sluisdeuren en het plaatsen van een vluchtrap. Tijdens het locatiebezoek is op het benedenhoofd een populatie beschermde varenden aangetroffen. Deze groeiplaats maakt echter geen deel uit van de geplande werkzaamheden.
- Langstraat, ing. M (2011). Quickscan flora en fauna van Maanenbad. Gemeentewerken Rotterdam. In dit verkennend onderzoek wordt geconstateerd dat in het buitengedeelte van het te renoveren zwembad geen beschermde soorten verwacht worden. Wel dient rekening gehouden te worden met de kans op broedende vogels. Voor het zwembad zelf is een nader onderzoek noodzakelijk omdat het geschikt kan zijn voor vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen.
- Meijer drs. M. (2012); Resultaten en conclusies NO flora- en faunawet gebouw van Maanenbad. Deze notitie bevat de conclusies van het hierboven aanbevolen nader onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd naar eventueel medegebruik door vleermuizen, huismussen of gierzwaluwen. Vastgesteld is dat in de directe omgeving van het zwembad jaarrond beschermde nestplaatsen van Gierzwaluwen zijn aangetroffen. Ook is in het direct naast het zwembad gelegen pand Van Maanenstraat 2-4 een zomer- en paarverblijfplaats van de Gewone Dwergvleermuis vastgesteld. In het gebouw van het zwembad zelf zijn echter geen verblijfplaatsen van vleermuizen of beschermde vogels aangetroffen..
- Riphagen, E. (2011); Natuurtoets t.b.v. PreNoMo schermen A12 en A20 (Oranjewoud 0241331.07). Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat Zuid-Holland. Voor het gedeelte dat gaat over bestemmingsplangebied Blijdorp-Bergpolder wordt geconcludeerd dat de strikt beschermde soorten Ruige dwergvleermuis, Rosse vleermuis, Watervleermuis en Steenmarter verwacht kunnen worden en er daarom niet gewerkt mag worden tijdens voor deze soorten gevoelige perioden. Daarnaast is aangegeven dat in de waterlopen de beschermde Kleine Modderkruiper voorkomt. Het onderzoek houdt geen rekening met eventueel te kappen grote bomen maar geeft wel aan dat voorafgaand aan het kappen van bomen nader onderzoek nodig is. Er wordt ook aangegeven dat nader onderzoek naar vleermuizen nodig is. Een nader onderzoek is niet uitgevoerd.
- Zwarte, N. de (2011); Quickscan natuurwaarden Deelgemeente Noord (bSR-rapport 179). Dit rapport is opgesteld naar aanleiding van motie "Ecologische routes" welke in 2010 in de toenmalige deelgemeente Noord is aangenomen. Het rapport geeft de kaders voor een te ontwikkelen deelgemeentelijk ecologiebeleid. Het rapport beschrijft een groter gebied dan het bestemmingsplangebied Blijdorp-Bergpolder. Uit het onderzoek komt naar voren dat het Blijdorp-Bergpolder niet erg goed is onderzocht. Juist van plangebied zijn zeer weinig waarneemgegevens bekend (eigenlijk alleen vogels). Als belangrijke verbindingen binnen plangebied wordt het Noorderkanaal genoemd.

- Vlasveld, W. (2011); Oplegnotitie, Beleidskaders Natuurwaarden Noord, Ter vaststelling (Noord, Deelgemeente van Rotterdam). Met deze oplegnotitie is bovenstaand onderzoek aan de deelgemeenteraad aangeboden. De oplegnotitie bevat de volgende aanbevelingen voor te stellen beleidskaders: 1) Ecologisch beleid zowel als ruimtelijk beleid (aanwijzen van een ecologische structuur) als inhoudelijk beleid (inrichting en beheer) opzetten. 2) Noorderkanaal en Rotte als ecologische structuren vastleggen en verder ontwikkelen. 3) Ecologische waarde van Singels en Hofpleinlijn verder versterken. 4) Verbetering algehele ecologische kwaliteit door aanpassen inrichting en beheer.
- Grutters M.A.J. en G. Bakker (2008); Beschermde natuurwaarden Kanaalweg/Gordelweg. Dit onderzoek is uitgevoerd in het kader van de herinrichting van de Gordelweg. Er zijn bij dit onderzoek alleen Gewone dwergvleermuizen aangetroffen. Er zijn van deze soort geen verblijfplaatsen of essentiële routes of foerageergebieden gevonden. Er is ook gekeken naar vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen; deze zijn niet aangetroffen. Dit onderzoek is eigenlijk verlopen.
- Langstraat ing. M. (2008); Vleermuis- en vogelonderzoek Gordelweg. In dit rapport wordt geconcludeerd dat de Gordelweg mogelijk geschikt is voor vogels met vaste rust of verblijfplaats maar dat deze niet zijn aangetroffen. Dit onderzoek is eigenlijk verlopen.
- Kaptein ing. M. (2005); Quickscan natuurwaarde Gordelpad. Dit betrof een onderzoek ten behoeve van de verbreding van het Gordelpad de aanleg van een bluswaterleiding. Het grootste gedeelte van dit onderzoek valt buiten het bestemmingsplangebied. Geconcludeerd wordt dat het gebied mogelijk onderdeel is van het leefgebied van vleermuizen. Geadviseerd werd een nader onderzoek te laten uitvoeren. Dit onderzoek is verlopen.
- Epe M.J. (2005); Vleermuizen westelijk deel Noorderkanaal is het eerste deel van het uitgevoerde nader onderzoek. Hierbij werden 2 soorten vleermuizen (Gewone- en Ruige dwergvleermuis) aangetroffen waarvan 1 soort, de Ruige dwergvleermuis, ook baltzend. Dit onderzoek is verlopen.

4.3 Natuurdatabase Rotterdam

Voor een verdere indicatie van natuurwaarden is gebruik gemaakt van de Rotterdamse database Natuur update 2014. Hierin zijn alle waarnemingen flora en fauna opgenomen binnen gemeente Rotterdam van de afgelopen jaren (2007-2013). Het ontbreken van waarnemingen kan betekenen dat een soort ter plaatse niet voorkomt maar het kan ook betekenen dat er op die plaats nog geen onderzoek is gedaan. In figuur 3 zijn de, in de database opgenomen, waarnemingen van beschermde soorten weergegeven. Wat opvalt is het, in vergelijking met de meeste andere gebieden in de stad, erg lage aantal waarnemingen in het plangebied. Waarschijnlijk is het plangebied weinig onderzocht.

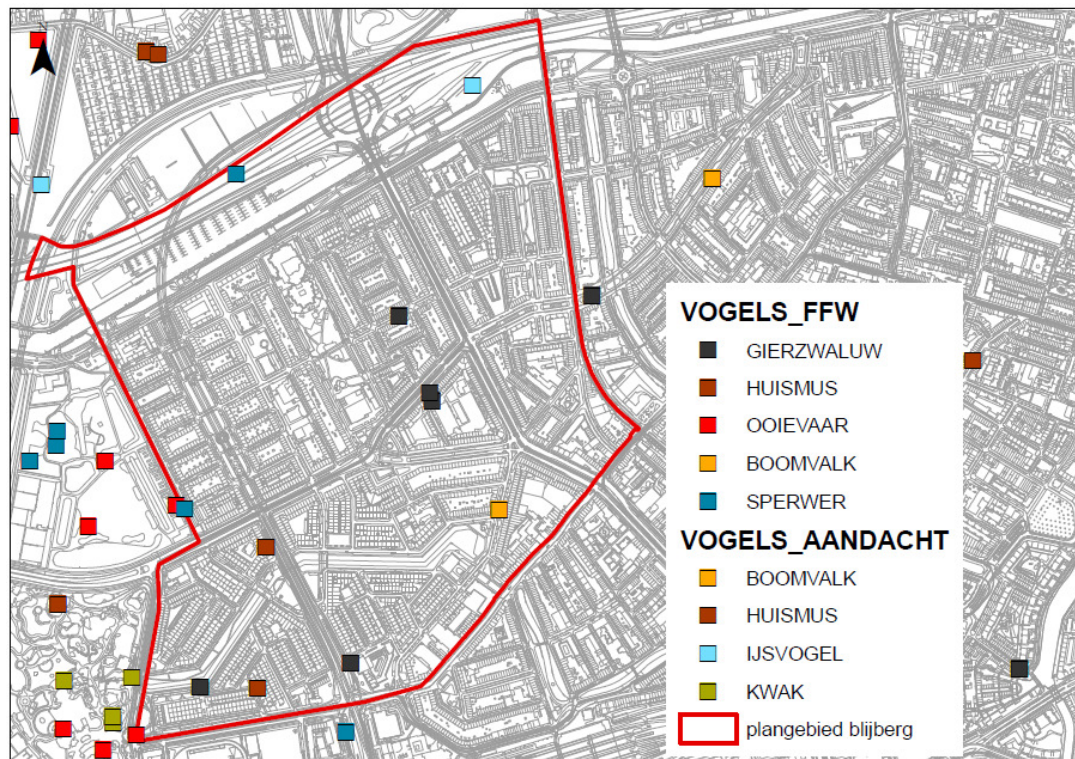
Figuur 3 waarnemingen van beschermde soorten in de natuurdatabase.

Behalve waarnemingen van in de Flora en Faunawet beschermde soorten planten en dieren zijn in de natuurdatabase ook waarnemingen van zogenoemde 'aandachtsoorten' opgenomen. Onder deze aandachtsoorten vallen ook de soorten die opgenomen zijn in de Nederlandse Rode Lijst. Rode lijst soorten zijn niet beschermd via de Flora en Faunawet en hebben daardoor geen juridische consequenties. Het zijn soorten die in Nederland bedreigd zijn. Rode lijst soorten zijn indicatief voor hoge natuurwaarden.

In de volgende subparagrafen worden de soortgroepen waarover data in de Natuurdatabase zitten besproken.

4.3.1 Vogels

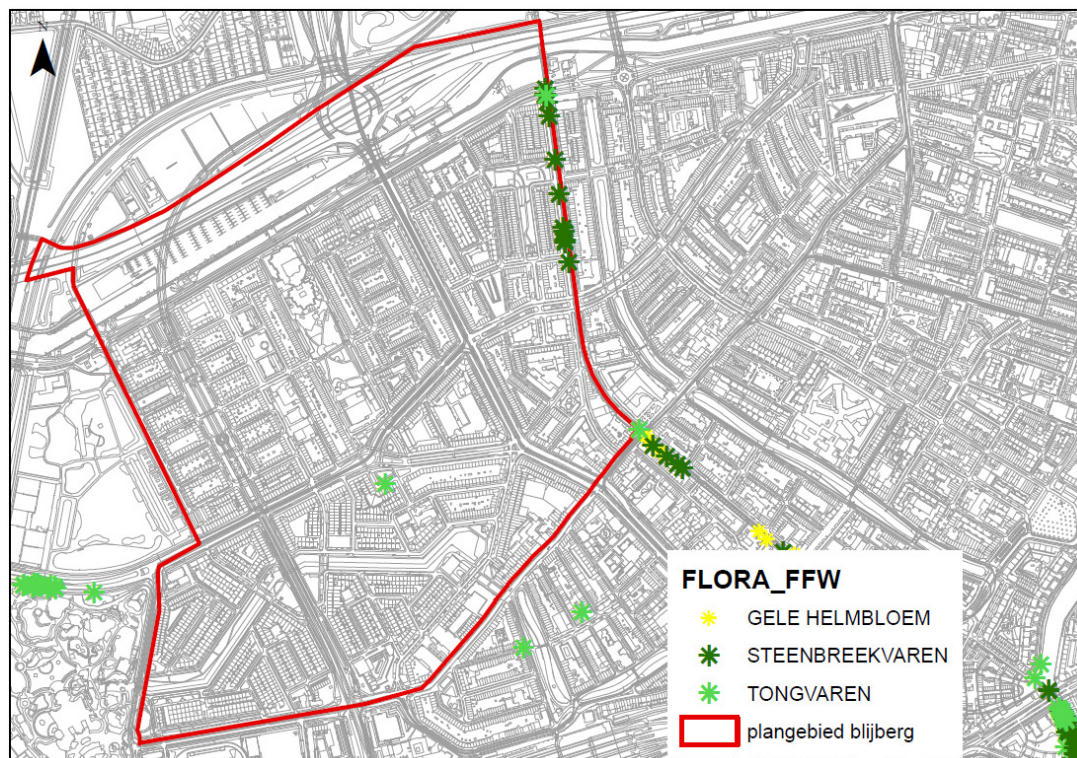
Binnen het plangebied zijn een aantal waarnemingen van de in de flora- en faunawet beschermde Gierzwaluw (in figuur 4 weergegeven met een zwart vierkantje) bekend. Deze vogelsoort is een typische cultuurvolger die afhankelijk is van gebouwen met steile pannendaken. De andere in de flora- en faunawet beschermde vogelsoort die in het plangebied is waargenomen in het plangebied is de Boomvalk. Net buiten het plangebied is ook nog een Buizerd waargenomen..

Figuur 4: waarnemingen vogels

4.3.2 Planten

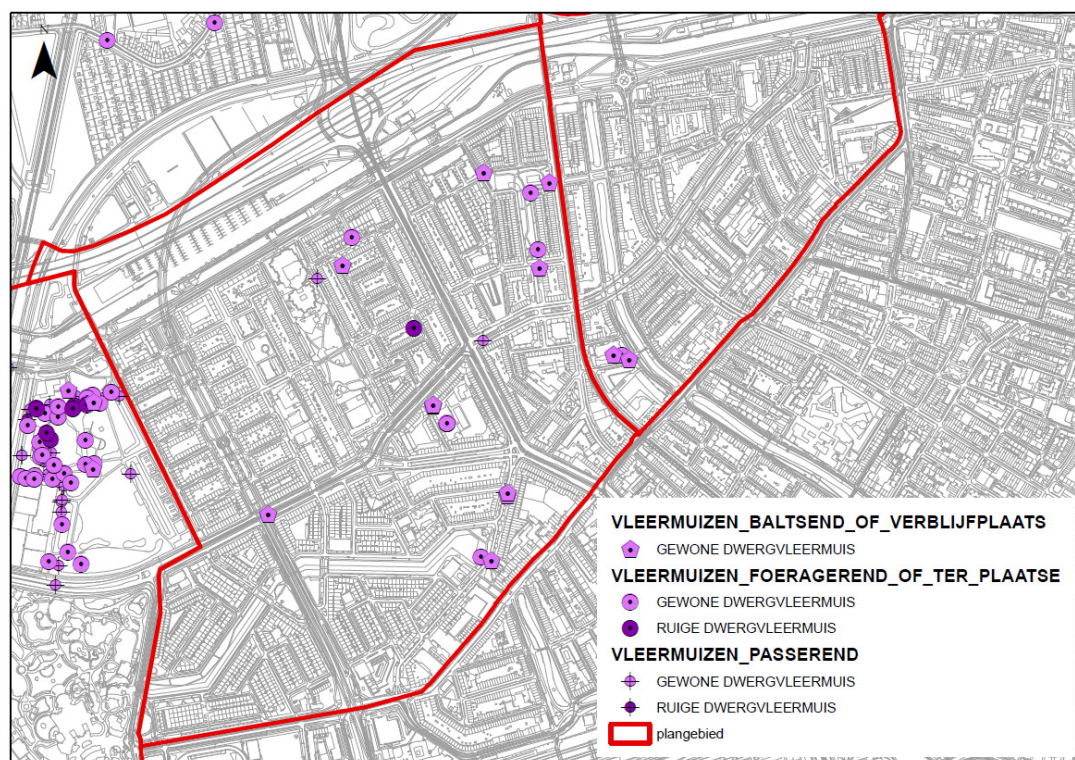
Van de volgende in de flora- en faunawet beschermde planten zijn waarnemingen in de database opgenomen: Tongvaren (in figuur 5 weergegeven met lichtgroene asterisks) en een groot aantal Steenbreekvarens (donkergroen). Deze varens zijn in Nederland typisch soorten van stedelijke gebieden alwaar ze op oude muren groeien. In het plangebied groeien ze op de Hofbogen van de voormalige Hofpleinlijn.

Figuur 5: waarnemingen planten

4.3.3 Vleermuizen

Zoals in figuur 6 is te zien zijn in het zuidelijke gedeelte van het bestemmingsplangebied waarnemingen van vleermuizen bekend. Er zijn 2 soorten waargenomen; de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis. De waarnemingen betreffen vooral voorbijvliegende en jagende dieren. Van de Gewone dwergvleermuis zijn ook 2 baltsplaatsen bekend. Vleermuizen zijn in de flora- en faunawet strikt beschermd.

Figuur 6: waarnemingen vleermuizen

4.3.4 Overige soortgroepen

Binnen het bestemmingsplangebied zijn in de database geen waarnemingen van beschermde- of aandachtsoorten uit de overige soortgroepen (libellen, vissen, amfibieën, reptielen en grondgebonden zoogdieren) opgenomen. Zoals al opgemerkt betekent dit niet dat ze ook niet voorkomen.

4.4 Zorgplicht

Naast een aantal strikt beschermde soorten zijn ook meer algemene soorten te verwachten, zoals kleine zoogdieren (egel, mol) en algemene amfibieën (Gewone pad, Bruine kikker, Kleine watersalamander). Hiervoor geldt de Zorgplicht conform artikel 2 van de Flora- en Faunawet.

4.5 Ecologische verbindingen

4.5.1 Verbindingen binnen het plangebied

Er lopen 2 binnenstedelijke ecologische verbindingzones door het plangebied. De ene verbinding is de zone langs het Noorderkanaal (Gordelweg) die via de Schie Midden-delfland verbindt met de ecologische verbindingzone langs de Rotte. De andere binnenstedelijke verbinding loopt noord-zuid en verbindt de Rotte met het Noorderkanaal. Voor de soortgroepen vogels en insecten zullen Noorderhavenparkje en de Statensingel goede verbindingen op wijkniveau zijn. De in het plangebied aanwezige populaties van planten en dieren zijn door deze verbindingen aangesloten op populaties elders. Soorten zullen daarom niet zo gemakkelijk uit dit gedeelte van de stad verdwijnen.

Onbekend is echter of er wel sprake is van een goed functionerend netwerk of dat de functionaliteit beperkt blijft tot een aantal losse verbindingen met elk slechts een lokale betekenis.

4.5.2 Aansluiting op PEHS en andere ecologische verbindingzones

Via het Noorderkanaal en dan verder via de Rotte en de Delfshavense Schie is het plangebied verbonden met de delen van de provinciale ecologische hoofdstructuur in Midden-Delfland direct ten noorden van Rotterdam. De zone langs het Noorderkanaal sluit ook aan op de ecologische verbindingzone langs de Rotte. De aansluiting op dit deel provinciale ecologische hoofdstructuur is daarom goed.

5. Gevolgen voor flora- en fauna

Hieronder wordt beschreven welke effecten de bekende ontwikkelingen in het plangebied kunnen hebben op de flora en fauna. Daarbij wordt ook bekeken of daardoor conflicten met verbodsbepalingen uit de flora- en faunawet verwacht kunnen worden.

5.1 Nieuw mogelijk gemaakte ontwikkelingen

5.1.1 Wonen op begane grond.

Het gaat hier om bestemmingswijzigingen van (delen van) bestaande gebouwen. Dat kan voornamelijk gevolgen hebben voor, de typisch stedelijke, gebouwgebonden soorten. In de directe omgeving van de locaties 10 en 30 (zie figuur 2) is reeds een verblijfplaats van de Gewone dwergvleermuis bekend. Deze soort is strikt beschermd in de Flora- en faunawet (tabel 3 van het vrijstellingsbesluit). Alvorens werkzaamheden aan de panden uitgevoerd kunnen worden is een onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Op of nabij de veranderlocaties 22, 23, 38 en 78 zijn baltsplaatsen van Gewone dwergvleermuizen bekend. Nabij ontwikkellocaties 43 en 49 zijn waarnemingen van jagende en/of voorbijvliegende Gewone dwergvleermuizen en Ruige dwergvleermuizen bekend. Bij ontwikkellocatie 22 zijn waarnemingen van Gierzwaluwen bekend en bij locatie 75 zijn waarnemingen van Huismussen bekend.

De stedelijke soorten Huismus, Gierzwaluw, Ruige dwergvleermuis en Gewone dwergvleermuis zijn sterk afhankelijk van gebouwen waarin zij kunnen verblijven en bovendien strikt beschermd in de Flora- en faunawet. Dat betekent van deze locaties al aangegeven kan worden dat verbouwingen of renovaties uitgevoerd kunnen worden een onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk is. De bestemmingsverandering naar wonen op de begane grond impliceert niet automatisch dat het panden op de betreffende veranderlocaties ook verbouwd zullen worden. Het ligt echter wel in de lijn der verwachtingen dat bouwkundige aanpassingen uitgevoerd zullen worden. De ingrepen zullen vooral aan de binnenkant van de gebouwen en dan ook nog vooral op de begane grondverdieping plaatsvinden. In de meeste gevallen zal de 'schil' van de gebouwen dus onaangetast blijven. De te verwachten werkzaamheden kunnen dan uitgevoerd worden zonder dat er jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels of vleermuizen verloren gaan. Indien er toch overlast voor beschermde soorten kan ontstaan is de verwachting dat, onder het uitvoeren van mitigerende maatregelen, een ontheffing verkregen kan worden.

5.1.2 Uitbreiden bebouwing Insulindeplein.

Delen van de huidige bebouwing op de locatie verkeert in slechte tot zeer slechte staat. Grondige ingrepen aan de gebouwen zullen dus nodig zijn en daarnaast is ook nieuwbouw gepland. Gebouwgebonden soorten kunnen hierdoor in de problemen komen. Er zijn ter plaatse geen waarnemingen bekend van gebouwbewonende vleermuizen of vogels maar het is niet uitgesloten dat ze er toch zitten. Daarnaast zijn op de naastgelegen spoorbogen van de voormalige Hofpleinlijn groeiplaatsen van grote aantallen beschermde muurplanten bekend. Onderzoek in het kader van de flora- en faunawet is dus noodzakelijk alvorens met de herontwikkeling begonnen kan worden. Indien jaarrond beschermde verblijfplaatsen aangetroffen worden welke door de herontwikkeling kunnen verdwijnen is een ontheffing nodig. In de omgeving zijn voldoende

geschikte gebouwen aanwezig om mitigerende maatregelen te kunnen treffen en verwacht mag daarom worden dat de ontheffing afgegeven zal worden.

5.1.3 Realisatie bedrijfswoning in tuincentrum.

Op deze locatie zijn reeds waarnemingen van de gebouwbewonende Huismus bekend. Nestplaatsen van deze vogel zijn jaarrond strikt beschermd. Alvorens aan verbouwd of gebouwd kan worden dient daarom eerst een onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd te worden om te bepalen wat de impact van de werkzaamheden op deze nestplaatsen zal zijn. Indien blijkt dat er inderdaad een negatieve impact op de leefomgeving van deze vogel is zijn er naar verwachting voldoende geschikte of geschikt te maken gebouwen in de directe omgeving om de negatieve gevolgen te kunnen mitigeren. Verwacht mag worden dat een ontheffing dan verkregen kan worden.

5.1.4 Uitbreiding winkelcentrum Bentinckplein.

Hiervoor wordt het mogelijk gemaakt het binnenterrein te bebouwen. Dit terrein is nu in gebruik als parkeerplaats. Gezien de huidige inrichting en het type gebouwen zijn geen beschermde natuurwaarden te verwachten. Het is wel verstandig voorafgaand aan de realisatie van de plannen een quickscan in het kader van de flora- en faunawet uit te laten voeren om beschermde natuurwaarden geheel uit te sluiten.

5.1.5 Uitbreiding voormalige bibliotheek Stadhoudersplein.

Een kleine uitbreiding van de voormalige bibliotheek Stadhoudersplein wordt mogelijk gemaakt ten behoeve van een zorgcentrum / huisartsenpraktijk / apotheek. Gezien de huidige inrichting en het type gebouwen zijn geen beschermde natuurwaarden te verwachten. Het is wel verstandig voorafgaand aan de realisatie van de plannen een quickscan in het kader van de flora- en faunawet uit te laten voeren.

5.2 Overige ontwikkelingen

5.2.1 Functiewijziging 3 locaties conform feitelijke situatie.

Functiewijzigingen van kantoorlocatie Walenburgerweg 31, de bedrijvenlocaties in de Graeffstraat en Sonostraat en woonblok Walenburgerweg/ Schepenstraat/Statensingel. Dit is een aanpassing van de bestemming aan een feitelijke situatie die er op dit moment al is. Effecten op de nu eventueel aanwezige natuurwaarden zijn er daarom niet.

5.2.2 Reeds mogelijke ontwikkelingen maar niet uitgevoerd.

Naast de hierboven genoemde nieuwe ontwikkelingen spelen in het plangebied nog de volgende veranderingen:

- De bouw van geluidsschermen langs de snelweg A20. Deze werkzaamheden worden op dit moment uitgevoerd. Onderzoek in het kader van de flora- en faunawet was nodig. Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd maar de aanbevelingen daaruit zijn niet opgevolgd (zie: Riphagen 2011). Bij kap- en rooiwerkzaamheden heeft een forse overtreding van de flora- en faunawet plaatsgevonden.
- Parkeergarage Noorderhavenkade ten behoeve van de omwonenden. Deze was reeds opgenomen was in het vorige bestemmingsplan. Dit is eigenlijk hetzelfde als

ontwikkelingen welke passen binnen bestaande bestemmingen. Zie paragraaf 5.2.3 hieronder.

5.2.3 Ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen

Ook in de delen van het bestemmingsplangebied waar sprake is van een conserverende situatie kunnen ruimtelijke activiteiten plaats vinden. De term 'conserverend' heeft betrekking op de bestemming. De sloop van gebouwen om vervolgens nieuwbouw te realiseren of renovatie van panden kan echter wel degelijk leiden tot effecten op beschermde natuurwaarden. Hetzelfde geldt voor wijzigingen in het beheer van openbaar groen of de herinrichting daarvan.

De gevolgen voor de aanwezige flora en fauna van werkzaamheden die binnen bestaande bestemmingen plaats gaan vinden (sloop, renovatie, herinrichting) dienen voorafgaand aan de uitvoering van die werkzaamheden onderzocht te worden.

5.3 Conclusie aanvaardbaarheid

De ontwikkellocaties 68 en 87 zijn reeds mogelijk in het huidige bestemmingsplan. Dit zijn dus geen nieuw mogelijk gemaakte ontwikkelingen.

Ontwikkellocaties 18, 84, 90 en 91 zijn aanpassingen van het bestemmingsplan aan de huidige situatie en leiden dus niet tot een fysieke verandering welke gevolgen kan hebben voor de aanwezige natuurwaarden..

De overige nieuwe in het bestemmingsplan Blijdorp-Bergpolder mogelijk gemaakte ontwikkelingen kunnen in een aantal gevallen conflicten opleveren met gebouwbewonende beschermde soorten. Het bestemmingsplangebied heeft een stedenbouwkundige structuur waardoor er altijd vergelijkbare bebouwing in de directe omgeving van een ontwikkellocatie aanwezig is. De verwachting is dat bij al de nieuw mogelijk gemaakte ontwikkelingen mitigerende maatregelen eenvoudig zijn uit te voeren zodat er geen conflict ontstaat met verbodsbepalingen uit de Flora- en Faunawet of dat er daardoor een ontheffing mogelijk is.

Het bestemmingsplan Blijdorp-Bergpolder is daarom aanvaardbaar in het kader van de flora- en faunawet.

6. Kansen door de ontwikkelingen

Op enkele plekken in het plangebied wordt beperkt nieuwbouw of uitbreiding van gebouwen mogelijk gemaakt.

Bij nieuwbouw met platte daken kunnen groene daken toe worden gepast. Bij voorkeur wordt gekozen voor een soortenrijke beplanting. Soortenrijke groene daken dragen bij aan een gezonde stedelijke bijenstand en vergroten de soortenrijkdom in de wijk.

Sinds de recente aanpassing van het bouwbesluit is het mogelijk hoger gelegen open stootvoegen een breedte te geven van groter dan 1 centimeter (Bouwbesluit 2012 artikel 3.69 lid 2). Bij een breedte tussen anderhalf en 2 centimeter wordt de er achter gelegen spouwruimte geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Door bij nieuwbouw de hoger gelegen ventilatievoegen deze breedte te geven neemt het aantal voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen in het bestemmingsplangebied toe. Geadviseerd wordt deze bredere stootvoegen toe te passen.

Verwacht kan worden dat er de komende jaren het nodige ontwikkeld gaat worden aan het tracé van de voormalige Hofpleinlijn. Het ecologische potentieel daarvan is zeer groot. Dit mee ontwikkelen kan een stuk natuurbeleving naar de burgers in de wijk brengen.

6.1 Ambities

De Natuurkaart Rotterdam kent een indeling in wijktypen. Blijdorp-Bergpolder is te beschouwen als een Culturele stadswijk. De aan dit type wijk verbonden ambities zijn onder andere het verbeteren van de waterkwaliteit van de singels en het vergroenen van de wijk. Vergroening kan op verschillende manieren vorm krijgen. Bijvoorbeeld door een meer natuurlijk beheer van de buitenruimte, meer groenplekken met kruiden, zaden en bloemen voor bijen en vlinders en het stimuleren van geveltuinen/gevelbegroeiing, begroeide daken en buurtmoestuinen.

6.2 Duurzaamheid

Aan de duurzaamheidsopgaven uit Programma Duurzaam kan vanuit ecologie op de volgende manier een bijdrage worden geleverd:

- Voorbereiden op de gevolgen van klimaatverandering (duurzaamheidsopgave 9). Bij een grotere binnenstedelijke biodiversiteit neemt de kans op plagen of ziekten door de verandering van het klimaat af omdat het ecologisch systeem dan beter gebufferd is tegen schommelingen. Goede ecologische verbindingen zijn daarom van belang zodat soorten bij klimaatverandering kunnen migreren naar andere plekken in de stad. Bij het ontbreken van ecologische verbindingen kunnen soorten uit het stedelijke ecosysteem verdwijnen omdat ze geen nieuwe biotoop kunnen bereiken.
- Vergroting van het draagvlak voor duurzaamheid en verankering van duurzaamheid in onderwijs en onderzoek (duurzaamheidsopgave 8). De aanwezige volkstuinten in het plangebied bieden de mogelijkheid de bestaande aanwezige ecologische waarden en biodiversiteit te versterken en dit ook voor een breed publiek goed zichtbaar te maken. Daarnaast kan een goede ontwikkeling van de Hofbogen aan deze duurzaamheidsopgave bijdragen.
- Groener maken van de stad (duurzaamheidsopgave 6). Door, waar mogelijk, te kiezen voor de toepassing van de bovengenoemde groene daken en gevelgroen met soortenrijke

samenstellingen kan zowel een bijdrage geleverd worden aan de vergroening van de stad als aan de biodiversiteit in de stad.

7. Conclusies en aanbevelingen

- Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van karakter.
- Het bestemmingsplangebied is in het verleden slechts gedeeltelijk onderzocht in het kader van de flora- en faunawet.
- De volgende beschermde soorten zijn in het plangebied waargenomen: Tongvaren, Steenbreekvaren, Gierzwaluw, Boomvalk, Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis.
- Aanpassing van bestemmingen aan de huidige situatie leveren geen conflict op met de flora- en faunawet.
- Het wijzigingen van de bestemming van bestaande gebouwen leveren geen direct conflict op met de flora- en faunawet. Bij verbouwing geldt hetzelfde als bij ontwikkelingen binnen bestaande bestemmingen; er moet op projectniveau onderzoek gedaan worden in het kader van de flora- en faunawet.
- Op 2 plaatsen wordt een kleine uitbreiding van bestaande bebouwing mogelijk gemaakt. In de huidige situatie betreft dit geheel verharde terreinen waar geen beschermde soorten aanwezig zijn. Een conflict met de flora- en faunawet wordt bij de uitbreiding van de gebouwen erg onwaarschijnlijk geacht.
- De ontwikkelingen rond het Insulindeplein en bij het voormalige Hofpleinviaduct mogelijk worden gemaakt moeten voorafgaand aan de realisatie zijn onderzocht in het kader van de flora- en faunawet. Hierbij moet rekening worden gehouden met een ontheffingstraject. Omdat er ter plekke voldoende mitigatiemogelijkheden aanwezig zijn zal een ontheffing verkregen kunnen worden.
- Het bestemmingsplan is daarom 'aanvaardbaar' vanuit het oogpunt van de Flora- en Faunawet.
- Ontwikkelingen die binnen bestaande bestemmingen plaats vinden moeten op projectniveau getoetst worden aan de relevante natuurwetgeving.
- Door het plangebied lopen volgens de Rotterdamse Natuurkaart een gedeelte van een gemeentelijke ecologische verbinding.
- De aansluiting op de PEHS is goed.
- Geadviseerd wordt bij werkzaamheden in of nabij de door het bestemmingsplangebied lopende ecologische verbindingzones de werkzaamheden zodanig uit te voeren dat de verbindingzones worden versterkt. (Duurzaamheidsopgave: Voorbereiden op de gevolgen van de klimaatsverandering.).
- Geadviseerd wordt bij de ontwikkeling van de Hofbogen het gehele complex ook te ontwikkelen tot een zone met hoge ecologische kwaliteit.
- Geadviseerd wordt bij nieuwbouw met platte daken soortenrijke groene daken toe te passen (Duurzaamheidsopgave: Groener maken van de stad en voorbereiden op klimaatverandering).
- Geadviseerd wordt bij de vergroeningsopgave van de wijk in te zetten op het vergroten van de soortenrijkdom.
- Geadviseerd wordt bij nieuwbouw medebewoning door vleermuizen mogelijk te maken door het toepassen van moderne stootvoegen.

Literatuurlijst

Literatuur:

1. Weijers, Ch. ; Ruimtelijke plannen, Startnotitie Bestemmingsplan Blijdorp-Bergpolder. Gemeente Rotterdam, Rotterdam, mei 2014.
2. Groeneweg, drs. T.; Quickscan milieu, Bestemmingsplan Blijdorp-Bergpolder. DCMR, Schiedam, 2014.
3. Zwarte, N. de; Quickscan natuurwaarden Deelgemeente Noord (bSR-rapport 179), bSR, Rotterdam, oktober 2011.
4. Meijer M.; Vervanging bovendeuren van de Bergsluis; flora- en faunawet. Projectnr: 100010189 V006. Gemeente Rotterdam, Rotterdam, 2014
5. Langstraat, ing. M.; Quickscan flora en fauna van Maanenbad. Gemeentewerken Rotterdam, 2011.
6. Meijer drs. M.; Resultaten en conclusies NO flora- en faunawet gebouw van Maanenbad. Gemeente Rotterdam, Rotterdam, 2012
7. Riphagen, E.; Natuurtoets t.b.v. PreNoMo schermen A12 en A20 (Oranjewoud 0241331.07). RWS, Rotterdam, augustus 2011.
8. Zwarte, N. de; Quickscan natuurwaarden Deelgemeente Noord (bSR-rapport 179) bSR, Rotterdam 2011..
9. Vlasveld, W.; Oplegnotitie, Beleidskaders Natuurwaarden Noord, Ter vaststelling (Noord, Deelgemeente van Rotterdam). Gemeente Rotterdam, Rotterdam, 2011.
10. Adviescommissie Dierenwelzijn en Stadsnatuur; Advies voor de verbetering van de leefomstandigheden van bijen en andere bestuivende insecten in Rotterdam. Milieucentrum Rotterdam, april 2012.
11. Adviescommissie Dierenwelzijn en Stadsnatuur; Advies ecologische routes. Rotterdam, juli 2012.
12. Programma Duurzaam 2010-2014, Investeren in Duurzame groei.
13. Toelichting Natuurkaart Rotterdam, Vastgesteld in het college van B&W op 18 maart 2014, Stadsontwikkeling en Stadsbeheer, Rotterdam, maart 2014.

Internetsites:

www.minlnv.nl

www.gis.rotterdam.nl/gisweb2

<http://wetten.overheid.nl/>

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>

Bijlage 1: wetgevende kaders

Natuurbeschermingswet

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora- en fauna kunnen op basis van Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de nieuwe Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober van kracht is geworden. Hierin zijn ook de reeds bestaande staatsnatuurmonumenten opgenomen. Van initiatieven in de omgeving van deze gebieden dient te worden vastgesteld in hoeverre er externe werking kan optreden met mogelijk significant negatieve effecten op instandhoudingsdoelen. Het betreft hier de kwaliteit van de natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten. Hieronder vallen ook activiteiten die een verstoring effecten kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Een passende beoordeling is verplicht indien er door de ontwikkelingen niet op voorhand kan worden uitgesloten dat er significante effecten kunnen optreden. Aangezien een passende beoordeling een flinke verdieplingslag inhoudt (met kwantitatieve berekeningen) moet zo vroeg mogelijk aangetoond worden dat er geen sprake is van significante effecten. De noodzaak tot een passende beoordeling vervalt dan.

Flora- en Faunawet

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en Faunawet geregeld. Het doel van deze wet is het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten. In Nederland komen ongeveer 35.000 planten- en diersoorten voor. Daarvan zijn er ongeveer 1.300 wettelijk beschermd onder de flora- en faunawet, variërend van zoogdieren, vogels, amfibieën, reptielen en vissen tot flora, insecten en schaaldieren. De flora- en faunawet kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. Voor verschillende categorieën soorten en verschillende activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. De beschermde soorten zijn onderverdeeld in de volgende vier groepen: algemeen (tabel 1), overige (tabel 2), strikt beschermd (tabel 3) en vogels.

1. algemene beschermde soorten: hiervoor geldt ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer een vrijstelling mits de gunstige staat van instandhouding niet wordt aangetast;
2. strikt beschermde soorten: voor soorten die minder algemeen zijn geldt een strikter beschermingsregime. Vrijstelling is mogelijk indien op basis van een goed gekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing wordt alleen verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige instandhouding van de soort;
3. zeer strikt beschermde soorten: voor zeldzame, (zeer) bedreigde soorten die ook in bijlage IV van de Habitatrichtlijn zijn opgenomen kan geen vrijstelling of ontheffing worden verkregen bij opzettelijke verstoring. Voor bestendig beheer en gebruik geldt wel een vrijstelling voor een aantal verbodsbepalingen mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Dit is uitsluitend van toepassing op soorten die niet vermeld zijn op de habitatrichtlijn. Indien niet volgens een gedragscode kan worden gewerkt en/of er sprake is van soorten van de habitatrichtlijn dient altijd een ontheffing te worden aangevraagd. Een zware toets, waarin nauwkeurig de verwachte effecten en maatregelen worden beschreven is vereist om de ontheffing te verkrijgen. Indien

mitigerende maatregelen niet voldoende zijn om eventuele negatieve effecten weg te nemen dienen tevens de ADC criteria te worden beargumenteerd (alternatieven, dwingende redenen groot openbaar belang, compensatie om instandhouding de waarborgen);

4. vogels: vogels worden veelal binnen de flora- en faunawet als aparte groep beschouwd. Dit aangezien alle inheemse vogels op het grondgebied van de EU beschermd zijn. In de praktijk betreft het vooral de bescherming van actieve nesten van vogels, die gedurende de broedperiode (globaal van maart t/m juli) niet mogen worden vernield, verstoord of verwijderd. Voor sommige vogelsoorten geldt dat nesten ook buiten het broedseizoen beschermd zijn. Hieronder vallen roofvogels, die jaarrond gebruik maken van hun nesten. Hetzelfde geldt voor nesten van vogels als de gierzwaluw en huismus die elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren om te broeden. Overigens zijn niet alle jaarrond beschermde vogels even strikt beschermd. In de gewijzigde lijst (augustus 2009) van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit wordt onderscheidt gemaakt in categorie één t/m vijf. De laatste categorie (vijf) is bedoeld voor soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding momenteel niet kritisch is, maar die wel aandacht behoeven indien er ontwikkelingen plaatsvinden waarbij grote delen van het leefgebied verdwijnen. Indien bij een ruimtelijke ontwikkeling een jaarrond beschermde vogel in het geding is (bv. een gierzwaluw of sperwer) moet gewerkt worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Wanneer dit niet mogelijk is moet een mitigatieplan worden opgesteld en voorgelegd aan het bevoegde Ministerie. Indien mitigerende maatregelen niet voldoende zijn om eventuele negatieve effecten weg te nemen dienen tevens de ADC criteria te worden beargumenteerd (alternatieven, dwingende redenen groot openbaar belang, compensatie om instandhouding de waarborgen).

Zorgplicht

Naast verbodsbepalingen geldt de zorgplicht ten aanzien van alle in het wild levende dieren en planten en hun leefomgeving. Artikel 2 van de Flora- en Faunawet formuleert de algemene zorgplicht als volgt:

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving;
- Deze zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- De zorgplicht is altijd, voor iedereen en in alle gevallen van toepassing.